

2020/2260(INI)

28.4.2021

OPINIA

Komisji Rybołówstwa

dla Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i
Bezpieczeństwa Żywności
oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

w sprawie strategii „Od pola do stołu” na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i
przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego
(2020/2260(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Izaskun Bilbao Barandica

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Rybołówstwa zwraca się do Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jako komisji przedmiotowo właściwych, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 maja 2020 r. zatytułowany „Strategia „Od pola do stołu” na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego” (COM(2020)0381),
- uwzględniając wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1224/2009 oraz zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 768/2005, (WE) nr 1967/2006, (WE) nr 1005/2008 oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1139 w odniesieniu do kontroli rybołówstwa, COM(2018)0368,
- uwzględniając wniosek Komisji dotyczący dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w zakresie stawek podatku od wartości dodanej (COM(2018)0020),
- uwzględniając projekt inicjatywy Komisji w sprawie planu awaryjnego na rzecz zapewnienia dostaw żywności i bezpieczeństwa żywnościowego, jak przewidziano w proponowanej strategii „Od pola do stołu” w ramach Europejskiego Zielonego Ładu, w szczególności jej zobowiązanie do wykorzystania doświadczeń wyciągniętych z poprzednich kryzysów, w tym z trwającej pandemii COVID-19,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 maja 2020 r. zatytułowany „Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 – Przywracanie przyrody do naszego życia” (COM(2020)0380),
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiającą ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywę ramową w sprawie strategii morskiej)¹,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1224/2009 z dnia 20 listopada 2009 r. ustanawiające wspólnotowy system kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa²,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych³,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa⁴,

¹ Dz.U. L 164 z 25.6.2008, s. 19.

² Dz.U. L 343 z 22.12.2009, s. 1.

³ Dz.U. L 343 z 14.12.2012, s. 1.

⁴ Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 22.

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury⁵,
 - uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/89/UE z dnia 23 lipca 2014 r. ustanawiającą ramy planowania przestrzennego obszarów morskich⁶,
 - uwzględniając konkluzje Rady z dnia 19 października 2020 r. w sprawie strategii „Od pola do stołu”,
 - uwzględniając opinię naukową nr 3/2017 Grupy Wysokiego Szczebla Doradców Naukowych w ramach mechanizmu doradztwa naukowego Komisji z dnia 29 listopada 2017 r. pt. „Food from the Oceans – How can more food and biomass be obtained from the oceans in a way that does not deprive future generations of their benefits?” [Żywność z oceanów – jak pozyskiwać więcej żywności i biomasy z oceanów w taki sposób, aby nie pozbawić przyszłych pokoleń dobrodziejstwa oceanów?],
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 maja 2016 r. w sprawie identyfikowalności produktów rybołówstwa i akwakultury w restauracjach i handlu detalicznym⁷,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie wdrożenia środków kontroli w celu stwierdzenia zgodności produktów rybołówstwa z kryteriami dostępu do rynku UE⁸,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie optymalizacji łańcucha wartości w unijnym sektorze rybołówstwa⁹,
 - uwzględniając swoje stanowisko przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 4 kwietnia 2019 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury oraz uchylającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014¹⁰,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu¹¹,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie nowej agendy cyfrowej dla Europy¹²,
- A. mając na uwadze, że strategia „Od pola do stołu” ma przyczynić się do osiągnięcia celów europejskiego programu działań na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu, ochrony środowiska, zabezpieczenia pozycji produktów w łańcuchu wartości oraz

⁵ Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 1.

⁶ Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 135.

⁷ Dz.U. C 76 z 28.2.2018, s. 40.

⁸ Dz.U. C 76 z 9.3.2020, s. 54.

⁹ Dz.U. C 76 z 9.3.2020, s. 2.

¹⁰ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0343.

¹¹ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0005.

¹² Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0321.

promowania konsumpcji zrównoważonej i zdrowej żywności;

- B. mając na uwadze, że sektor rybołówstwa i akwakultury stanowią integralną część systemu żywnościowego UE, którego odporność i zrównoważony rozwój zależą od pracy i wkładu europejskich rybaków i hodowców ryb, ponieważ odgrywają oni kluczową rolę we wspieraniu środowiskowego, gospodarczego i społecznego wymiaru społeczności przybrzeżnych, wyspiarskich i śródlądowych;
- C. mając na uwadze, że bezprecedensowy kryzys w zakresie zdrowia publicznego spowodowany pandemią COVID-19, który wpłynął na handel i rynek, szczególnie mocno dotknął rybaków w całej Europie; mając na uwadze, że pomimo zagrożeń dla zdrowia i niskich cen ryb europejscy rybacy nie przestali prowadzić działalności i wyróżniali się jako kluczowi pracownicy, a kryzys uwypuklił znaczenie rybołówstwa i akwakultury dla zapewnienia dostępu do żywności; mając na uwadze, że UE zareagowała w perspektywie krótkoterminowej, np. w postaci bardziej elastycznego dostępu do Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR) oraz zatwierdzania pomocy państwa, wraz z bardziej długoterminowym wsparciem, jak określono w planie odbudowy dla Europy; mając na uwadze, że zamiar przedstawienia przez Komisję planu awaryjnego w celu zapewnienia dostaw żywności i bezpieczeństwa żywnościowego w całej UE w czasie kryzysu należy przyjąć z zadowoleniem;
- D. mając na uwadze, że konieczne jest egzekwowanie reguł konkurencji i gospodarki społecznej w ramach wspólnej organizacji rynku, której zasady pochodzą z 1970 r., oraz uaktualnienie tej organizacji rynku poprzez uwzględnienie specjalnych programów i instrumentów finansowych mających na celu ułatwienie dostępu do rynku – bez dyskryminacji – osobom prowadzącym działalność na własny rachunek w sektorze tradycyjnego łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego w celu wzmocnienia ich organizacji i stworzenia w ten sposób istotnej wartości społecznej poprzez skuteczną koncentrację obrotu ich produktami; mając na uwadze, że te osoby prowadzące działalność na własny rachunek zostały wyłączone z mechanizmu wsparcia związanego z COVID-19, wprowadzonego rozporządzeniem (UE) 2020/560¹³, pomimo ich kluczowego znaczenia dla społeczeństwa podczas pandemii; mając na uwadze, że musiały one stawić czoła zagrożeniom dla zdrowia jako kluczowy sektor unijnego systemu żywnościowego oraz stawić czoła spadkowi cen spowodowanemu zamknięciem branży hotelarsko-gastronomicznej (HORECA);
- E. mając na uwadze, że w poszczególnych Państwach Członkowskich istnieją różne tradycje i zwyczaje w odniesieniu do żywienia i wykorzystania dostępnych zasobów biologicznych, w tym ryb, skorupiaków i mięczaków; mając na uwadze, że należy to uwzględnić przy opracowywaniu strategii politycznych, zaleceń i strategii, które mają wpływ na ważne z gospodarczego punktu widzenia lub tradycyjnie wykorzystywane rodzaje produktów rybnych i innych niż rybne w sektorach rybołówstwa i akwakultury;
- F. mając na uwadze, że przełowienie i przyłowy wrażliwych gatunków morskich

¹³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/560 z dnia 23 kwietnia 2020 r. zmieniające rozporządzenia (UE) nr 508/2014 i (UE) nr 1379/2013 w odniesieniu do środków szczególnych mających na celu złagodzenie skutków epidemii COVID-19 dla sektora rybołówstwa i akwakultury, Dz.U. L 130 z 24.4.2020, s. 1.

powoduje degradację ekosystemu morskiego i przybrzeżnego oraz prowadzi do utraty różnorodności biologicznej;

- G. mając na uwadze, że chociaż w sektorach rybołówstwa, akwakultury i przetwórstwa przestrzega się wysokich norm w zakresie wprowadzania do obrotu, ochrony środowiska, zrównoważonego rozwoju i ochrony socjalnej, normy te należy poddać przeglądowi i poprawić w celu zagwarantowania zrównoważenia środowiskowego i społecznego w całym łańcuchu wartości, w tym w odniesieniu do praw pracowniczych oraz zdrowia i dobrostanu zwierząt; mając na uwadze, że sektory te dostarczają wysokiej jakości produkty rybołówstwa, a tym samym odgrywają zasadniczą rolę w zapewnianiu bezpieczeństwa żywnościowego oraz dobrostanu żywieniowego ludności; mając na uwadze, że w związku z tym niezwykle ważne jest dokonanie oceny pozycji sektorów rybołówstwa i akwakultury na rynku wewnętrznym oraz przywozu ich produktów w celu osiągnięcia modelu rybołówstwa odzwierciedlającego równowagę między trzema kluczowymi wymiarami (środowiskowym, społecznym i gospodarczym) zaproponowanymi w Agendzie ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i w jej 17 celach zrównoważonego rozwoju;
- H. mając na uwadze, że choć bardzo wysokie normy handlowe w UE, w tym normy środowiskowe, normy dotyczące zrównoważonego rozwoju i normy społeczne, mają zastosowanie jedynie do 75 % wyładunków w UE i do mniej niż 10 % przywozu (ponieważ filety i ryby mrożone są wyłączone), co skutkuje tym, że duża liczba przywożonych produktów nie spełnia rygorystycznych norm i standardów, które musi spełniać sektor mający siedzibę w UE, co tworzy nierówne warunki działania i stawia unijnych producentów w niekorzystnej sytuacji konkurencyjnej;
- I. mając na uwadze, że nadmierne stosowanie pestycydów w rolnictwie wywiera również negatywny wpływ na florę i faunę wodną;
- J. mając na uwadze, że stowarzyszenia rybaków, takie jak gildie rzemieślnicze („cofradías”), są kluczowymi podmiotami systemów żywnościowych niektórych państw członkowskich, w ramach którego działają jako podmioty prawa publicznego i gospodarki społecznej nienastawione na zysk, reprezentujące sektor rybołówstwa i współpracujące z administracją publiczną, zarówno realizując działania w interesie ogólnym na rzecz rybołówstwa morskiego i pracowników sektora rybołówstwa, jak i pełniąc funkcje biznesowe w zakresie wprowadzania produktów na rynek i świadczenia usług doradczych i zarządczych;
- K. mając na uwadze, że w swoim raporcie z 2020 r. w sprawie stanu rybołówstwa i akwakultury na świecie Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa uznaje kluczową rolę rybołówstwa w zapewnieniu bezpieczeństwa żywnościowego na świecie i przypomina, że największym zagrożeniem dla jego wkładu jest przełowienie oraz że zrównoważona eksploatacja stad może zwiększyć wydajność rybołówstwa;
- L. mając na uwadze, że aby ograniczyć marnotrawienie żywności, należy poprawić logistykę i infrastrukturę w łańcuchu wartości, tak aby zoptymalizować wykorzystanie wszystkich połowów i zrównoważony charakter systemu żywnościowego;
- M. mając na uwadze, że potrzebne jest całościowe podejście do różnych strategii i polityk

UE powiązanych ze strategią „Od pola do stołu”;

- N. mając na uwadze, że ogólna koncentracja rynku i tendencja dużych detalistów do zawierania umów, które są czasami nieuczciwe wobec producentów surowców, ma negatywny wpływ na tradycyjne łodźowe rybołówstwo przybrzeżne;
- O. mając na uwadze, że cele wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb) obejmują między innymi zaopatrywanie rynku UE w żywność o wysokiej wartości odżywczej, zmniejszenie zależności rynku UE od przywozu produktów spożywczych oraz zapewnienie konsumentom dostępu do żywności po rozsądnych cenach; mając na uwadze, że trwająca pandemia jeszcze bardziej uwidoczniła konieczność zagwarantowania pełnego bezpieczeństwa żywnościowego obywatelom UE i zmniejszenia zależności UE od przywozu żywności z państw trzecich;
- P. mając na uwadze, że produkty rybołówstwa i akwakultury są ważnym źródłem białka i istotnym składnikiem zdrowej diety; mając na uwadze, że ponad połowa dorosłej populacji Unii ma nadwagę, co przyczynia się do częstego występowania chorób dietozależnych, takich jak choroby układu krążenia, oraz zwiększa koszty opieki zdrowotnej; mając na uwadze, że spożycie ryb i produktów akwakultury w UE jest bardzo zróżnicowane w poszczególnych państwach członkowskich;
- Q. mając na uwadze, że w porównaniu z innymi białkami zwierzęcymi ryby złowione w środowisku naturalnym mają najmniejszy wpływ na środowisko, ponieważ żyją w środowisku naturalnym i nie wymagają użytkowania gruntów, sztucznego karmienia, zaopatrzenia w wodę, antybiotyków lub pestycydów do ich produkcji, a zatem stanowią idealną alternatywę dla białek zwierzęcych pod względem bezpieczeństwa żywnościowego i ochrony klimatu;
- R. mając na uwadze, że rybacy sami zajmują się wszelkimi rodzajami odpadów morskich poprzez poławianie odpadów morskich – czy to aktywnie, czy biernie – oraz zapewniają pomoc w odniesieniu do odpadów pochodzących z innych statków, co przyczynia się do poprawy środowiska morskiego i zrównoważonego charakteru sektora;
- S. mając na uwadze, że praca rybaków i bieżące wysiłki na rzecz wdrożenia WPRyb przyczyniły się do poprawy populacji ryb w UE i przyniosły inne pozytywne rezultaty dzięki skutecznemu, opartemu na podstawach naukowych zarządzaniu rybołówstwem, ukierunkowanemu na zrównoważony rozwój, odpowiedzialne rybołówstwo i minimalizację wpływu rybołówstwa komercyjnego na ekosystemy i opartemu na ambitnych, uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym celach w zakresie zarządzania; mając na uwadze, że nadal istnieją parametry środowiskowe, które wymagają dalszych wysiłków w celu ich poprawy;
- T. mając na uwadze, że sektor rybołówstwa od dawna przyczynia się do zapewnienia europejskim konsumentom wysokiej jakości produktów, które spełniają wysokie wymagania żywieniowe i wymagania w zakresie bezpieczeństwa żywności, a sektor rybołówstwa jest obecnie światowym liderem pod względem zrównoważonego rozwoju;
- U. mając na uwadze, że zużycie paliwa i emisje CO₂ z rybołówstwa zmniejszyły się o 18 % w latach 2009–2018; mając na uwadze, że chociaż efektywność energetyczna floty

rybackiej UE, wyrażona w tonach ryb na litr paliwa, wzrosła z biegiem lat dzięki nowym technologiom i poprawie zasobów rybnych, rybołówstwo nadal będzie borykać się z trudnościami wynikającymi ze zmiany klimatu, będąc bardziej ofiarą zmiany klimatu niż jej przyczyną, co potwierdza wiele zjawisk naturalnych, takich jak wzrost temperatury wody, które miały i nadal będą miały bardzo negatywny wpływ na rentowność sektora;

- V. mając na uwadze, że zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1379/2013 w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury istotne jest, aby konsumenci byli informowani za pośrednictwem kampanii marketingowych i edukacyjnych o wartości spożywania ryb i szerokiej gamie dostępnych gatunków, a także o znaczeniu zrozumienia informacji zawartych na etykietach; mając na uwadze, że informowanie o kraju pochodzenia i identyfikowalność produktów rybołówstwa wyraźnie leżą w interesie unijnych konsumentów, jednak obowiązujące przepisy UE nie wymagają podawania pochodzenia końcowego produktu przetworzonego lub zakonserwowanego, mimo że jest to obowiązkowe w przypadku sektora połowowego; mając na uwadze, że w związku z tym informacje dotyczące identyfikowalności i zrównoważonej produkcji zostają utracone w łańcuchu wartości żywności;
1. podkreśla, że WPRybn i funkcjonujący system zarządzania morzami europejskimi stanowią integralną część unijnego systemu żywnościowego i łańcucha dostaw oraz ściśle współdziałają z europejskimi filarami dotyczącymi zdrowia i środowiska, które stanowią trzon strategii „Od pola do stołu”; wyraża głębokie rozczarowanie brakiem widoczności i ambicji w strategii „Od pola do stołu” w odniesieniu do wkładu i potencjału sektora rybołówstwa i akwakultury; podkreśla, że ten brak ambicji utrudnia Unii osiągnięcie celów Europejskiego Zielonego Ładu, i ostrzega, że doprowadzi to do zmniejszenia szans i obniżenia dochodów unijnych rybaków, producentów akwakultury i pracowników w łańcuchu dostaw ryb i owoców morza; wzywa do rozszerzenia strategii na strategię „Od pola do stołu i od morza do stołu” oraz do oficjalnej zmiany jej nazwy na strategię „Od pola do stołu i od morza do stołu” na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego;
 2. podkreśla potrzebę włączenia do obecnej strategii przekrojowego podejścia do kwestii rybołówstwa, uwzględniającego główne prawodawstwo UE w dziedzinie rybołówstwa, w świetle celów w nim określonych, z należyтым uwzględnieniem trzech filarów zrównoważonego rozwoju (społecznego, gospodarczego i środowiskowego), z myślą o przyszłym bardziej sprawiedliwym, zdrowszym i przyjaznym dla środowiska systemie żywnościowym; wzywa Komisję do należytego uwzględnienia specyfiki rybołówstwa i akwakultury we wszelkich przyszłych wnioskach ustawodawczych, strategiach lub wytycznych na podstawie tej strategii, a także do wyeliminowania istniejących luk poprzez podejmowanie odpowiednich dodatkowych inicjatyw;
 3. podkreśla znaczenie zapewnienia koordynacji i wzajemnego wsparcia między wszystkimi inicjatywami Zielonego Ładu oraz między celami Unii i państw członkowskich w zakresie m.in. bezpieczeństwa żywnościowego, zmiany klimatu, naturalnych zasobów morskich i zrównoważonego zarządzania rybołówstwem;
 4. uznaje, że rybołówstwo jest jednym z najbardziej efektywnych i przyjaznych dla klimatu systemów, zapewniających zdrową i zrównoważoną żywność przy

jednoczesnym zagwarantowaniu godnej egzystencji rybakom z UE;

5. z zadowoleniem przyjmuje uznanie przez Komisję pracowników o krytycznym znaczeniu podczas pandemii COVID-19; zwraca uwagę, że do tej kategorii zaliczają się nie tylko podmioty sektora rolno-spożywczego, ale również podmioty sektora rybołówstwa; wzywa zatem Komisję do wzmożenia wysiłków na rzecz poprawy pozycji europejskich rybaków w łańcuchu wartości przez poprawę bezpieczeństwa i higieny w ich środowisku pracy, zagwarantowanie godziwych dochodów i ochronę ich swobody przemieszczania się, zwłaszcza w czasach kryzysu;
6. podkreśla ścisły związek między działalnością połowową a ochroną różnorodności biologicznej oraz zwraca uwagę na negatywny wpływ niezrównoważonego rybołówstwa na różnorodność biologiczną; zaznacza jednak, że tylko zrównoważone rybołówstwo może ograniczyć negatywny wpływ na gatunki, siedliska i ekosystemy, a także skutki zmiany klimatu;
7. podkreśla potrzebę przeprowadzenia uprzedniej kompleksowej oceny skutków społeczno-gospodarczych w celu rozważenia wszystkich możliwych skutków proponowanych środków dla społeczności nadbrzeżnych UE, a także dla wydajności i konkurencyjności unijnego rybołówstwa, aby w pełni i skutecznie osiągnąć cele wyznaczone w strategii; podkreśla ponadto, że przechodzenie na zrównoważony model produkcji i konsumpcji powinno być stopniowe i proporcjonalne do możliwości unijnego sektora rybołówstwa;
8. podkreśla, że bardzo często transpozycja sprawiedliwych i akceptowalnych zasad grozi powstaniem uciążliwych i nadmiernych praktyk, które są trudne do wdrożenia przez rybaków i w rzeczywistości nie prowadzą do osiągnięcia celów stojących u podstaw tych zasad; podkreśla w związku z tym, że propozycje zawarte w strategii nie powinny nakładać nadmiernych obciążeń finansowych lub biurokratycznych na podmioty działające w sektorze rybołówstwa;
9. zgadza się z Komisją, że należy zapewnić przestrzeganie kluczowych zasad zapisanych w Europejskim filarze praw socjalnych, zwłaszcza w odniesieniu do zatrudnienia o niepewnym charakterze, sezonowego i nierejestrowanego; podkreśla w związku z tym, że przy określaniu inicjatyw ustawodawczych mających na celu osiągnięcie celów ustanowionych w strategii należy podjąć konkretne kroki w celu zaspokojenia tej potrzeby, poprzez ściślejszą współpracę z organami UE ds. dialogu społecznego, takimi jak komitet ds. dialogu społecznego w sektorze rybołówstwa morskiego;
10. podkreśla, że promując zdrowe i zrównoważone odżywianie w ramach tej strategii i strategii UE w zakresie zmiany klimatu, powinno się priorytetowo traktować konsumpcję unijnych produktów rybołówstwa i akwakultury, ponieważ są one ważnym źródłem białka o niskim śladzie węglowym i są zasadniczym elementem zdrowej diety, oraz podkreślać wartość pracy rybaków i kobiet w tym sektorze i w akwakulturze; przypomina o potencjale zrównoważonej akwakultury i rybołówstwa w zakresie tworzenia zielonych miejsc pracy i uważa, że transformacja ekologiczna systemów żywnościowych w ogóle, a w szczególności rybołówstwa, powinna odbywać się w sposób zapewniający godziwy dochód dla sektora rybołówstwa, wzmacniający jego pozycję w łańcuchu wartości przez zachęcanie do zrzeszania się w gildiach rybackich

(„cofradías”), spółdzielniach, stowarzyszeniach lub innych organizacjach oraz poprzez prowadzenie odpowiedniego monitorowania w ramach dyrektywy (UE) 2019/633 w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych¹⁴;

11. zwraca uwagę na niewielki wpływ rybołówstwa na środowisko pod pewnymi względami i na zdrową produkcję żywności w tym sektorze, ponieważ nie stosuje się sztucznych pasz, antybiotyków, nawozów ani chemicznych pestycydów; zwraca uwagę, że ze względu na właściwości prozdrowotne dla serca spożycie ryb ma ogromny potencjał w zakresie rozwiązania problemu europejskiego kryzysu zdrowia publicznego związanego z wysoką częstością występowania chorób dietozależnych, takich jak choroby układu krążenia;
12. zauważa, że WPRyB stanowi obecne ramy prawne dla rybołówstwa mające na celu zapewnienie zdrowej żywności pochodzącej z morza zgodnie ze zrównoważonymi, społecznymi, gospodarczymi i środowiskowymi zasadami zarządzania rybołówstwem, zapewnienie zrównoważonej eksploatacji żywych biologicznych zasobów morskich, odbudowę i zachowanie populacji odławianych gatunków powyżej poziomów umożliwiających uzyskanie maksymalnego podtrzymywalnego połowu oraz zapewnienie rentowności działalności połowowej;
13. podkreśla znaczenie roli kobiet w procesach przetwarzania i promowania ryb oraz wprowadzania ich do obrotu;
14. podkreśla, że trwająca pandemia pokazała, że UE musi poprawić i utrzymać bezpieczeństwo żywnościowe i suwerenność żywnościową, aby zmniejszyć swoją zależność od przywozu żywności z państw trzecich; zgadza się, że należy opracować plan awaryjny, aby zapewnić zaopatrzenie UE w żywność i bezpieczeństwo żywnościowe w przypadku przyszłych kryzysów; przypomina, że celem WPRyB jest przyczynianie się do dostarczania na rynek UE żywności o wysokiej wartości odżywczej oraz zmniejszenie zależności rynku UE od przywozu żywności; podkreśla w związku z tym konieczność przejścia na inteligentną integrację globalnych, regionalnych i lokalnych systemów żywnościowych przez promowanie krótkich kanałów w łańcuchu wartości rybołówstwa w celu poprawy bezpieczeństwa żywnościowego zgodnie z zasadami jednolitego rynku;
15. podkreśla, że strategia ochrony różnorodności biologicznej i strategia „Od pola do stołu” to dwie strony tego samego medalu; wzywa w związku z tym do zidentyfikowania w ocenach skutków całkowitych kosztów realizacji celów Komisji w zakresie różnorodności biologicznej, a w szczególności skutków zmniejszenia presji ze strony rybołówstwa, a w konsekwencji produkcji żywności;
16. podkreśla, że przy realizacji celów i środków zaproponowanych w strategii oraz przejściu na zrównoważony system żywnościowy należy zwrócić należytą uwagę na gospodarcze, społeczne i środowiskowe zrównoważenie systemów żywnościowych oraz na konkurencyjność europejskiego sektora rybołówstwa i akwakultury, w tym na godziwy dochód dla producentów produktów pierwotnych; podkreśla znaczenie

¹⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/633 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorcami w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych, Dz.U. L 111 z 25.4.2019, s. 59.

konstruktywnych, skutecznych i wyważonych konsultacji z rybakami i producentami z sektora akwakultury, a także z innymi zainteresowanymi stronami reprezentującymi łańcuch wartości, przy podejmowaniu wszelkich decyzji dotyczących proponowanej strategii „Od pola do stołu i od morza do stołu”;

17. wzywa Komisję i odpowiednie agencje UE, w tym Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności, do oceny w kontekście strategii „Od pola do stołu”, czy algi mogą być bezpiecznym, zdrowym i zrównoważonym źródłem żywności;
18. z zadowoleniem przyjmuje plan Komisji dotyczący przedstawienia sprawozdania na temat funkcjonowania WPRyb, które ma zostać opublikowane do dnia 31 grudnia 2022 r. i ma koncentrować się na zagrożeniach, jakie zmiana klimatu stwarza dla zrównoważonego charakteru gatunków i celu osiągnięcia maksymalnego podtrzymywalnego połowu; podkreśla jednak, że w celu doprowadzenia stad ryb do zrównoważonego poziomu i odtworzenia ekosystemów morskich i przybrzeżnych potrzebne jest całościowe podejście, które powinno również koncentrować się na interesach sektora rybołówstwa i akwakultury oraz na zrównoważonym rozwoju społecznym, gospodarczym i środowiskowym, w tym na wpływie inwazyjnych gatunków obcych zagrażających niektórym istotnym pod względem gospodarczym gatunkom, a także na współpracy w celu ograniczenia ich wpływu; wzywa do przedstawienia – w ramach działań następczych w związku z tym sprawozdaniem – wniosków ustawodawczych lub nieustawodawczych i działań mających na celu lepszą realizację celów WPRyb w świetle nowych wyzwań stojących przed sektorem rybołówstwa oraz do podjęcia działań w celu usunięcia wszelkich niedociągnięć, które okazały się znaczące;
19. podkreśla potrzebę podjęcia przez Komisję i państwa członkowskie niezbędnych działań w celu poprawy jakości wód UE i zapobiegania przedostawaniu się substancji toksycznych do łańcucha żywnościowego; wzywa zatem Komisję i państwa członkowskie do przyjęcia całościowego podejścia do środowiska morskiego i zajęcia się podstawowymi przyczynami zanieczyszczenia wody, w tym odpadami morskimi oraz ściekami miejskimi i przemysłowymi, a także do położenia kresu praktykom szkodliwym dla środowiska morskiego i zdrowia ludzkiego;
20. z zadowoleniem przyjmuje rolę ogłoszonych niedawno strategicznych wytycznych dotyczących zrównoważonego rozwoju akwakultury w UE na lata 2021–2030; podkreśla zasadniczą rolę akwakultury i potrzebę jej rozwoju jako podstawy zapewnienia samowystarczalności w zakresie zdrowej żywności; wzywa do szybkiego przyjęcia i wdrożenia tych wytycznych oraz podkreśla w tym kontekście potrzebę opracowania szczegółowych wytycznych dla skorupiaków i akwakultury śródlądowej w celu lepszego ukierunkowania działań w zakresie zarządzania i zwiększenia zrównoważenia, a także zwiększenia finansowania tych sektorów w ramach nowego Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury (EFMRA);
21. podkreśla, że dalsze prace nad proponowaną strategią „Od pola do stołu i od morza do stołu” powinny być inspirowane istniejącymi praktykami, takimi jak niektóre rodzaje zarządzania akwakulturą zapewniające jednocześnie usługi środowiskowe i społeczne, które już spełniają obecne cele strategii w zakresie zrównoważonego rozwoju, i opierać się na tych praktykach; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby ułatwiały,

promowały i odpowiednio wspierały akwakulturę przyjazną dla środowiska, taką jak akwakultura o niskim wpływie na środowisko, akwakultura systemowa, hodowla alg, skorupiaków i ryb w stawach lub zintegrowane wielotroficzne systemy akwakultury, które są ważnymi elementami gospodarki o obiegu zamkniętym przyczyniającymi się do przekształcania nadmiaru składników odżywczych w wysokiej jakości białko;

22. wzywa Komisję i państwa członkowskie do dopilnowania, aby plany zrównoważonego rozwoju akwakultury uwzględniały główne przeszkody w rozwoju potencjału tego sektora, oraz do uznania potrzeby przydzielenia obszarów na akwakulturę poprzez odpowiednie planowanie przestrzenne; podkreśla znaczenie przejrzystego i partycypacyjnego mechanizmu, zgodnie z dyrektywą 2014/89/UE w sprawie planowania przestrzennego obszarów morskich, dla sprawiedliwego podziału przestrzeni między wszystkie zainteresowane strony, w tym istniejące i nowe łowiska i gospodarstwa akwakultury; podkreśla, że rozwój akwakultury wymaga stabilnych, wiarygodnych i jasnych ram prawnych dotyczących wykorzystania przestrzeni i koncesji, które zagwarantują pewność i bezpieczeństwo inwestycji w tym sektorze;
23. z zadowoleniem przyjmuje zamiar promowania akwakultury ekologicznej i podkreśla korzyści ekonomiczne, jakie przynosi ona producentom akwakultury, biorąc pod uwagę duży niewykorzystany potencjał rozwoju i wzrostu tego sektora; zwraca uwagę, że EFMRA może ułatwić tę transformację;
24. podkreśla, że od dawna powszechną praktyką w sektorze akwakultury jest ponowne wykorzystywanie niewykorzystanych (lub nadających się do wykorzystania) produktów zwierzęcych do spożycia przez ludzi; podkreśla, że z perspektywy gospodarki o obiegu zamkniętym konieczne są znaczne inwestycje w tworzenie synergii między akwakulturą a odpadami żywnościowymi, a także w promowanie korzystnych procesów w celu ponownego wykorzystywania odpadów akwakultury (takich jak algi) do żywienia ryb;
25. z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji dotyczący wspierania ekologicznych modeli biznesowych, takich jak te oparte na sekwestracji węgla, w celu poprawy zrównoważonego charakteru łańcuchów dostaw; podkreśla w związku z tym, że niektóre praktyki w zakresie akwakultury, takie jak hodowla omułek lub ostryg, mogą być skutecznym modelem na przyszłość w kontekście system handlu emisjami; wzywa Komisję do inwestowania w tego typu ekologiczne przedsiębiorstwa zgodnie z celami strategii;
26. z zadowoleniem przyjmuje zamiar opublikowania przez Komisję wytycznych dotyczących zamówień publicznych na zrównoważoną żywność w instytucjonalnych usługach gastronomicznych i wzywa Komisję do włączenia produktów rybołówstwa i akwakultury do tych wytycznych;
27. z zadowoleniem przyjmuje wyrażony przez Komisję zamiar podjęcia działań w celu przyspieszenia wprowadzania na rynek rozwiązań w zakresie efektywności energetycznej w sektorach rolnym i spożywczym; podkreśla w tym kontekście, że takie działania powinny również uwzględniać sektor akwakultury, tak aby umożliwić wykorzystanie wszystkich potencjalnych form produkcji energii właściwych dla tego typu hodowli i sprzyjać systemowi produkcji o zerowym zużyciu energii;
28. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wdrożenia środków w celu poprawy jakości

wody i kontroli chorób oraz ograniczenia zagęszczenia hodowli w produkcji akwakultury w trosce o zdrowie ludzi i dobrostan zwierząt;

29. podkreśla, że produkty ekologiczne wciąż zbyt często znajdują się w przedziale cenowym poza zasięgiem większości europejskich konsumentów; podkreśla w związku z tym potrzebę ustanowienia na szczeblu UE systemu uczciwych cen produktów ekologicznych, tak aby nie były one zarezerwowane dla nielicznych, ale mogły stanowić podstawę zdrowej diety dla wszystkich;
30. z zadowoleniem przyjmuje gotowość Komisji do skupienia większej uwagi na inwestycjach w technologie, praktyki ekologiczne i cyfrowe, ale wyraża rozczarowanie brakiem wzmianki o sektorze rybołówstwa i akwakultury; podkreśla pilną potrzebę wspierania rybaków i podmiotów w łańcuchu dostaw produktów rybnych w procesie przechodzenia na bardziej cyfrowe praktyki poprzez znaczne inwestycje w szkolenia oraz finansowanie cyfryzacji i przechodzenia na ekologiczne praktyki i narzędzia;
31. wzywa Komisję i państwa członkowskie do poprawy i usprawnienia na szczeblu UE etykietowania, w tym za pomocą kodów do odczytu cyfrowego, wszystkich produktów rybołówstwa i akwakultury, zarówno świeżych, mrożonych, jak i przetworzonych, sprzedawanych w restauracjach i przez sprzedawców zarówno detalicznych, jak i hurtowych, aby umożliwić identyfikowalność miejsca pochodzenia i gatunków oraz zapewnienia informacji na temat innych aspektów, takich jak metody produkcji, w tym z przywozu z państw trzecich;
32. podkreśla potrzebę wprowadzenia w UE systemu identyfikowalności żywności, który zwiększałby zrównoważony charakter sektora rybołówstwa i akwakultury oraz odpowiadałby na potrzeby konsumentów, dostarczając informacji na temat tego, gdzie, kiedy, w jaki sposób i jakie ryby zostały złowione lub wyhodowane, przede wszystkim w celu poprawy bezpieczeństwa żywności, ale także w celu umożliwienia kontroli w całym łańcuchu produktów UE i przywozu z państw trzecich oraz zwalczania oszustw i nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów (NNN); wzywa do przyjęcia skoordynowanego podejścia w celu zapewnienia spójności między różnymi inicjatywami w tym zakresie oraz do oceny kosztów i korzyści różnych opcji dla konsumentów, producentów i rynku wewnętrznego jako całości, zgodnie z Porozumieniem międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa¹⁵, w celu jak najskuteczniejszej realizacji tych celów; uważa, że system ten powinien angażować wszystkie podmioty w łańcuchu wartości, tak aby mogły one ze sobą współpracować, wykorzystując proste systemy cyfrowe, które są łatwe w użyciu i nie pociągają za sobą nadmiernych kosztów dla podmiotów, w szczególności małych przedsiębiorstw;
33. podkreśla, że odpowiednie mechanizmy identyfikowalności w zakresie zrównoważoności obejmujące wszystkie produkty sprzedawane na rynkach UE mają zasadnicze znaczenie dla zapewnienia przejrzystości dla konsumentów, sektora i różnych organów administracji publicznej; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja zamierza wspierać wdrażanie przepisów dotyczących wprowadzających w błąd informacji w odniesieniu do zrównoważoności produktów spożywczych, opracować unijne ramy etykietowania zrównoważonej żywności, a także osiągnąć cele

¹⁵ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

Europejskiego Zielonego Ładu i cele zrównoważonego rozwoju ONZ; podkreśla, że krok ten zwiększy wartość zrównoważonych produktów i zapewni ochronę praw konsumentów; zwraca się do Komisji o opracowanie wytycznych dotyczących narzędzi cyfrowych dostarczających informacji konsumentom za pośrednictwem wszystkich ogniw łańcucha wartości, w tym istniejących platform, w celu promowania interoperacyjności i poprawy skuteczności istniejących systemów;

34. wzywa Komisję do rozważenia wydawania deklaracji środowiskowych spełniających solidne, uznane na szczeblu międzynarodowym kryteria, takie jak norma ISO 14024 Międzynarodowej Organizacji Normalizacyjnej, które powinny opierać się na kompleksowej ocenie całego cyklu życia, a nie tylko na pojedynczym aspekcie zrównoważonego rozwoju, i które powinny być wdrażane w taki sposób, aby zminimalizować obciążenia administracyjne i finansowe, w szczególności dla rybaków zajmujących się łodziowym rybołówstwem przybrzeżnym i MŚP; podkreśla w związku z tym, że etykietowanie musi być obiektywne, oparte na danych naukowych poddanych dokładnej i niezależnej weryfikacji, niedyskryminujące w stosunku do rzeczywistej wartości odżywczej żywności i umożliwiające dostarczenie wyczerpujących i szczegółowych informacji na temat składników odżywczych obecnych w produkcie na podstawie referencyjnej wartości spożycia dla przeciętnego konsumenta, bez wprowadzania w błąd i wpływania na wybory zakupowe, zgodnie z wymogami rozporządzenia (UE) nr 1169/2011¹⁶; podkreśla ponadto, że również przedsiębiorstwa mają do odegrania rolę w zapewnieniu identyfikowalności produktów rybnych, które pozyskują, aż do miejsca ich pochodzenia, jak również w dostarczaniu konsumentom wszelkich informacji potrzebnych im do dokonywania świadomych, zdrowych i przyjaznych dla środowiska wyborów żywieniowych;
35. wzywa w związku z tym Komisję do wprowadzenia obowiązku informowania konsumentów poprzez etykietowanie o pochodzeniu i identyfikowalności wszystkich przetworzonych lub konserwowanych ryb i owoców morza, takich jak skorupiaki, mięczaki i kawior, do oceny konieczności dokonania przeglądu rozporządzenia (UE) nr 1379/2013 w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury w celu zapewnienia równych warunków działania, oraz, w stosownym przypadku, do przedstawienia wniosku w tej sprawie;
36. zwraca uwagę, że różne wymogi dotyczące produktów z UE i państw trzecich mogą stawiać unijny sektor rybołówstwa w niekorzystnej sytuacji konkurencyjnej, jeżeli wymogi zrównoważonego rozwoju nie zostaną zharmonizowane w skali globalnej; podkreśla w związku z tym, że przepisy dotyczące etykietowania i identyfikowalności produktów UE powinny mieć również zastosowanie do produktów importowanych; podkreśla ponadto potrzebę dostosowania obowiązujących przepisów w celu wprowadzenia wymogu wskazywania pochodzenia produktu końcowego wytwarzanego na linii produkcyjnej z produktów pochodzących z UE i państw trzecich;
37. podkreśla potrzebę zharmonizowanych ram prawnych UE w celu opracowania na szczeblu unijnym obowiązkowego systemu oznaczania wartości odżywczej na przodzie opakowania w oparciu o niezależne dowody naukowe; wzywa państwa członkowskie do wspierania wdrażania przyszłego unijnego systemu profilowania żywieniowego oraz

¹⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 18.

do powstrzymania się od jednostronnych działań, które mogłyby utrudnić harmonizację działań Komisji; wzywa Komisję do rozważenia potrzeby wprowadzenia pewnych zmian w algorytmie wykorzystywanym do tworzenia profili składników odżywczych, tak aby uwzględnić obecność kwasów omega-3 i uwzględnić stosunek tłuszczów nasyconych do tłuszczów nienasyconych przy przyznawaniu punktów karnych;

38. przypomina, że produkty z ryb, ze skorupiaków i z mięczaków mogą być chronione w ramach europejskich systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych; zauważa, że w celu zwiększenia widoczności producentów z wysp państwa członkowskie mogą zgodnie z art. 32 rozporządzenia (UE) nr 1151/2012 stosować między innymi w odniesieniu do produktów z ryb, ze skorupiaków i z mięczaków również fakultatywne określenie jakościowe „produkt rolnictwa wyspiarskiego”; wzywa państwa członkowskie do rozważenia wprowadzenia dodatkowych oznaczeń regionalnych dla sektorów rybołówstwa i akwakultury w celu zwiększenia widoczności ich producentów i produktów, które nie kwalifikują się do objęcia ochroną w ramach europejskich systemów jakości przewidzianych w rozporządzeniu (UE) nr 1151/2012;
39. z zadowoleniem przyjmuje obowiązek stosowania cyfrowych świadectw połowowych;
40. podkreśla potrzebę dalszego promowania odpowiedzialnej eksploatacji zasobów rybnych i zwalczania nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów poprzez wzmocnienie polityki porozumień w sprawie zrównoważonego zarządzania rybołówstwem zawieranych z państwami trzecimi w odniesieniu do statków europejskich dostarczających produkty wysokiej jakości;
41. zauważa, że unijne sektory rybołówstwa, akwakultury i przetwórstwa już teraz stosują wysokie normy środowiskowe i społeczne, które również zostaną poddane przeglądowi w celu zapewnienia lepszej jakości produktów; uważa zatem, że sprawą najwyższej wagi jest stosowanie zasady wzajemności w odniesieniu do produktów rybołówstwa wprowadzanych na rynek UE z państw trzecich oraz zakazanie produktów pochodzących z połowów NNN;
42. z zadowoleniem przyjmuje podejście polegające na zerowej tolerancji dla połowów NNN, biorąc pod uwagę globalny charakter tego zjawiska oraz potrzebę ustanowienia konsekwentnej i spójnej polityki sąsiedztwa w zakresie zarządzania rybołówstwem, przy pełnym wdrożeniu rozporządzenia Rady (WE) nr 1005/2008 w sprawie połowów NNN¹⁷ (rozporządzenie w sprawie połowów NNN); podkreśla w związku z tym, że umowy handlowe podpisane z państwami trzecimi powinny zawierać rozdziały dotyczące zrównoważonego rybołówstwa, które są zgodne z przepisami unijnej polityki zrównoważonego rozwoju, wspólnej polityki rybołówstwa i rozporządzenia w sprawie połowów NNN; wzywa do wspierania unijnych rybaków, flot i MŚP działających w sektorze owoców morza w celu wzmocnienia i poprawy ich pozycji w łańcuchu wartości; przypomina, że autonomiczne kontyngenty taryfowe powinny być stosowane tylko wtedy, gdy podaż produktów rybołówstwa na rynku UE jest niewystarczająca i nie można ich wykorzystywać do wywierania presji na podaż i ceny producentów unijnych;
43. podkreśla, że UE powinna stale monitorować wysiłki państw trzecich, którym

¹⁷ Dz.U. L 286 z 29.10.2008, s. 1.

przyznano preferencyjne taryfy dla produktów rybołówstwa i akwakultury, podejmowane przez nie w celu zwalczania połowów NNN; podkreśla, że UE musi w pełni korzystać z dostępnych jej narzędzi zgodnie z rozporządzeniem w sprawie połowów NNN, w tym z tzw. czerwonej kartki, jeżeli państwo korzystające z preferencyjnego traktowania taryfowego nie przestrzega unijnych norm w zakresie praw pracowniczych, zrównoważonego rybołówstwa i identyfikowalności produktów rybołówstwa;

44. podkreśla potrzebę zapewnienia równych warunków działania w odniesieniu do wszystkich produktów rybołówstwa i akwakultury wprowadzanych do obrotu w UE, niezależnie od ich pochodzenia; wzywa zatem Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia wdrożenia istniejących unijnych wymogów w zakresie bezpieczeństwa, higieny i jakości, w tym norm handlowych dla wszystkich produktów rybołówstwa i akwakultury na rynku wewnętrznym;
45. przypomina, że potrzebne są dalsze postępy, aby umowy o partnerstwie w sprawie zrównoważonych połowów były rzeczywiście zrównoważone; podkreśla, że umowy te muszą być zgodne z najlepszymi dostępnymi opiniami naukowymi, nie mogą zagrażać tradycyjnemu łodziowemu rybołówstwu przybrzeżnemu w państwach trzecich i nie mogą zagrażać lokalnemu bezpieczeństwu żywnościowemu;
46. podkreśla znaczenie podnoszenia świadomości konsumentów i nalega, aby wszystkie importowane produkty rybołówstwa wprowadzane na rynek UE spełniały uzgodnione na szczeblu międzynarodowym minimalne normy, określone w Konwencji nr 188 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa i wdrożone w UE dyrektywą Rady (UE) 2017/159¹⁸, aby zapobiec sytuacji, w której obywatele UE spożywają ryby, nie wiedząc, że zostały złowione przez statki, na których nie przestrzega się minimalnych warunków socjalnych;
47. wzywa Komisję do sporządzenia wykazu towarów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy dzieci lub pracy przymusowej oraz opracowania odpowiednich sprawozdań, które mogą być wykorzystane przez decydentów politycznych i przedsiębiorstwa w UE do przeprowadzania ocen ryzyka, do zachowania należytej staranności w łańcuchach dostaw oraz do opracowania strategii zwalczania pracy dzieci i pracy przymusowej; zachęca Komisję, aby Komisja wykorzystwała ten wykaz jako narzędzie do podejmowania środków przeciwko nielegalnym statkom rybackim i niewspółpracującym państwom trzecim, takich jak te wymienione w rozdziale VII rozporządzenia w sprawie połowów NNN, w szczególności w celu ograniczania lub blokowania przywozu ze statków rybackich lub państw, które znalazły się na (czarnej) liście ze względu na poważne nadużycia praw pracowniczych lub nieprzestrzeganie podstawowych praw człowieka na pokładach statków rybackich;
48. podkreśla znaczenie nowego EFMRA dla umożliwienia zrównoważonego zarządzania

¹⁸ Dyrektywa Rady (UE) 2017/159 z dnia 19 grudnia 2016 r. wdrażająca Umowę w sprawie wdrożenia Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r. zawartą dnia 21 maja 2012 r. między Generalną Konfederacją Spółdzielni Rolniczych przy Unii Europejskiej (COGECA), Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) oraz Stowarzyszeniem Krajowych Organizacji Przedsiębiorstw w Sektorze Rybołówstwa w Unii Europejskiej (Europêche), Dz.U. L 25 z 31.1.2017, s. 12.

morzami i oceanami, wspierania rozwoju zrównoważonej niebieskiej gospodarki, modernizacji sektora rybołówstwa zgodnie z celami WPRyb, tworzenia nowych miejsc pracy i możliwości uzyskania dochodów, wspierania zrównoważonych praktyk, promowania wymiany pokoleń, w tym w odniesieniu do tradycyjnego łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego, które może ograniczyć wyludnianie się obszarów wiejskich i wysp, a także promowania aktywnego udziału kobiet, stowarzyszeń, w tym gildii rzemieślniczych, takich jak *cofradías*, organizacji producentów i sektora detalicznego; proponuje, aby wykorzystanie środków z EFMRA stanowiło zachętę ekonomiczną dla rybaków, producentów z sektora akwakultury i pracowników w całym łańcuchu dostaw, którzy podjęli już działania mające na celu ograniczenie ich śladu klimatycznego i środowiskowego; z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji, dotyczący inwestowania w badania naukowe, innowacje i technologię oraz podkreśla, że EFMRA powinien być również wykorzystywany do wspierania programów i projektów w zakresie badań naukowych i innowacji mających na celu ograniczenie marnotrawienia żywności i promowanie zrównoważonego systemu żywnościowego, w tym do tworzenia zachęt do cyfryzacji sektora na wszystkich etapach łańcucha wartości produktów rybołówstwa i akwakultury; podkreśla ponadto potrzebę zapewnienia włączenia istniejących europejskich programów w zakresie badań naukowych i innowacji do strategii „Od pola do stołu”, strategii na rzecz różnorodności biologicznej do 2030 r. i nowego EFMRA, a także pełnego zaangażowania sektora rybołówstwa i akwakultury oraz innych zainteresowanych stron na wszystkich etapach łańcucha wartości, aby zmaksymalizować potencjalne synergie między różnymi sektorami;

49. podkreśla cel WPRyb polegający na selektywnym rybołówstwie i zauważa, że sektor rybołówstwa inwestuje w tym celu w selektywne narzędzia połowowe; podkreśla, że UE powinna wspierać i promować te inwestycje;
50. podkreśla potrzebę poprawy monitorowania, kontroli i egzekwowania WPRyb, w tym pełnego wdrożenia obowiązku wyładunku i wprowadzenia elektronicznego monitorowania statków w celu poprawy identyfikowalności żywności;
51. zwraca uwagę, że efektywność energetyczna flot rybackich UE znacznie wzrosła na przestrzeni lat dzięki zastosowaniu nowych technologii; odnotowuje poprawę stanu stad ryb, zwłaszcza w Morzu Północnym, ze względu na wysokie standardy, których musi przestrzegać unijny sektor rybołówstwa;
52. podkreśla znaczenie łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego i uważa, że sektor ten może znacznie ułatwić przejście na zrównoważone zarządzanie zasobami rybnymi; wzywa wszystkie państwa członkowskie do odpowiedniego zwiększenia udziału kwot krajowych przyznawanych temu sektorowi;
53. zaleca, aby instytucje UE i wszystkie państwa członkowskie rozpoczęły skuteczne, odpowiednio finansowane i szeroko zakrojone kampanie uświadamiające skierowane do konsumentów, aby wspierać prozdrowotną i zrównoważoną konsumpcję ryb, uwypuklić właściwości i korzyści produktów rybnych oraz pomóc konsumentom w dokonywaniu rozsądnego wyboru przy zakupie świeżych produktów rybnych, w tym poprzez zachęcanie do spożywania mniej znanych gatunków ryb; wzywa Komisję i państwa członkowskie do podjęcia inicjatyw mających na celu ograniczenie marnotrawienia żywności i innych odpadów pochodzących z unijnego rynku owoców

morza;

54. uważa, że jednym z fundamentów wszystkich kampanii promujących spożycie owoców morza powinna być zrównoważoność praktyk stosowanych przy ich pozyskiwaniu oraz przewodnia rola rybołówstwa europejskiego pod tym względem; podkreśla również, że kampanie te należy promować w ścisłej współpracy ze stowarzyszeniami branżowymi i określonymi organizacjami zawodowymi reprezentującymi m.in. dietetyków, lekarzy i pediatrów, aby podejmować skuteczne i ukierunkowane działania na rzecz konsumentów europejskich.
55. zauważa, że wniosek Komisji dotyczący dyrektywy w sprawie stawek VAT przewiduje stosowanie podatków pośrednich w celu promowania zrównoważonej i zdrowej konsumpcji żywności; wzywa państwa członkowskie do wykorzystywania w tym celu istniejących instrumentów, takich jak obniżone stawki VAT i zielone zamówienia publiczne;
56. ubolewa, że w strategii nie wspomina się o problemach spowodowanych zanieczyszczeniem mórz UE mikro- i nanodrobinami plastiku, co stanowi niepokojące zagrożenie dla zdrowia europejskich konsumentów; podkreśla potrzebę zintensyfikowania badań naukowych i gromadzenia danych na temat wpływu odpadów morskich oraz nano- i mikrodrobin plastiku na zasoby rybne i zdrowie ludzkie, przy jednoczesnym promowaniu działań mających zwiększyć świadomość europejskich konsumentów na temat problemu zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi;
57. wzywa Komisję do finansowego wspierania i eksponowania projektów i inicjatyw mających na celu skrócenie łańcuchów dostaw, promowanie lokalnych systemów żywnościowych i zrównoważonego spożycia owoców morza oraz wspieranie tradycyjnego łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego;
58. podkreśla, że w celu pełnego poszanowania europejskiej gospodarki o obiegu zamkniętym i osiągnięcia celów ograniczenia marnotrawienia żywności należy promować i wspierać pozytywne praktyki w rybołówstwie, takie jak ponowne wykorzystanie produktów złowionych poniżej minimalnego rozmiaru odniesienia do celów ochrony, do którego ma zastosowanie zakaz odrzutów;
59. zauważa, że strategia Komisji obejmuje szereg aspektów dobrostanu zwierząt, które ze względu na swój charakter nie dotyczą sektora rybołówstwa;
60. podkreśla potrzebę ustanowienia lepszych metod konsultacji z organizacjami handlowymi reprezentującymi podmioty zajmujące się łodziowym rybołówstwem przybrzeżnym, tak aby mogły one uczestniczyć w odpowiednich procesach decyzyjnych, które mają wpływ na ich źródła utrzymania, takich jak prace komitetów dialogu społecznego; podkreśla w tym kontekście znaczenie sprawiedliwego i zrównoważonego uczestnictwa podmiotów zajmujących się łodziowym rybołówstwem przybrzeżnym ze względu na niewystarczającą reprezentację w komitetach doradczych i innych forach; podkreśla w szczególności znaczenie równej i sprawiedliwej reprezentacji przy wdrażaniu takich międzynarodowych zobowiązań jak zarządzanie społeczne i ekosystemowe, aby zapewnić możliwość ich wdrożenia we wszystkich segmentach floty;

61. ubolewa, że choć w strategii słusznie podkreśla się rolę rolników jako strażników gruntów, nie przyznaje się w niej takiego samego uznania europejskim rybakom, którzy powinni być postrzegani i uznawani za strażników morza i którzy mają kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celów strategii; wyraża w związku z tym rozczarowanie, że strategia nie zapewnia udziału przedstawicieli branży w forach instytucjonalnych ani nie zachęca do podejścia oddolnego angażującego w pełni rybaków europejskich w opracowywanie zasad, które muszą stosować; podkreśla potrzebę pełnego zaangażowania sektora rybołówstwa, aby w pełni osiągnąć cele strategii „Od pola do stołu”;
62. podkreśla potrzebę zachęcania rybaków zajmujących się łodziowym rybołówstwem przybrzeżnym do przystępowania do stowarzyszeń, spółdzielni i organizacji producentów w celu zapewnienia im lepszej pozycji negocjacyjnej z dostawcami rynkowymi oraz lepszej i silniejszej pozycji w łańcuchu dostaw żywności, aby zagwarantować im godziwy dochód; podkreśla, że stowarzyszenia takie jak gildie rzemieślnicze w Hiszpanii (cofradías) powinny zostać uznane w prawie UE i kwalifikować się do otrzymania wsparcia finansowego na równych zasadach z organizacjami producentów; wzywa Komisję do podjęcia działań w tym względzie.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Data przyjęcia	19.4.2021
Wynik głosowania końcowego	+ : 27 - : 1 0 : 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Clara Aguilera, Pietro Bartolo, François-Xavier Bellamy, Izaskun Bilbao Barandica, Rosanna Conte, Rosa D'Amato, Giuseppe Ferrandino, Søren Gade, Niclas Herbst, France Jamet, Pierre Karleskind, Predrag Fred Matić, Francisco José Millán Mon, Grace O'Sullivan, Manuel Pizarro, Caroline Roose, Bert-Jan Ruissen, Annie Schreijer-Pierik, Ruža Tomašić, Peter van Dalen, Emma Wiesner
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Benoît Biteau, Manuel Bompard, Nicolás González Casares, Valentino Grant, Petros Kokkalis, Gabriel Mato, Nuno Melo

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

27	+
ECR	Bert-Jan Ruissen, Ruža Tomašić
ID	Rosanna Conte, Valentino Grant, France Jamet
PPE	François-Xavier Bellamy, Peter van Dalen, Niclas Herbst, Gabriel Mato, Nuno Melo, Francisco José Millán Mon, Annie Schreijer-Pierik
Renew	Izaskun Bilbao Barandica, Søren Gade, Pierre Karleskind, Emma Wiesner
S&D	Clara Aguilera, Pietro Bartolo, Giuseppe Ferrandino, Nicolás González Casares, Predrag Fred Matić, Manuel Pizarro
The Left	Petros Kokkalis
Verts/ALE	Benoît Biteau, Rosa D'Amato, Grace O'Sullivan, Caroline Roose

1	-
The Left	Manuel Bompard

0	0

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się